

Szegedi Ítéltábla
Bf.III.564/2023/6.

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2024. március 12. napján megtartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

végzést:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmény miatt *Terhelt1* ellen indított büntetőügyben a Kecskeméti Törvényszék 2023. április 19. napján kihirdetett 8.B.392/2021/116. számú ítéletét *helybenhagyja* azzal, hogy a

költségvetési csalás büntettének jogszabályi alapja helyesen Btk. 396. § (1) bekezdés *a) pont* 3. fordulat, (4) bekezdés b) pont 1. és 2. fordulat.

A végzéssel szemben fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

[1] A Kecskeméti Törvényszék a 2023. április 19. napján kihirdetett 8.B.392/2021/116. számú ítéletével *Terhelt1* X. rendű vádlottat költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés 3. fordulat, (4) bekezdés b) pont 1. és 2. fordulat] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége [Btk. 345. §] miatt – halmazati büntetésül – 2 év szabadságvesztésre ítélte. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön. A kiszabott szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtása esetén a X. rendű vádlott legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének a kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható. *Terhelt1* X. rendű vádlottat előzetes mentesítésben részesítette. A cég1-vel szemben 23.540.190,- Ft vagyonekobzást rendelt el. Kötelezte a X. rendű vádlottat az eljárás során vonatkozásában felmerült 7.470,- Ft bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben ellenérdekű fellebbezések bejelentésére került sor az alábbiak szerint.

[3] A Bács-Kiskun Vármegyei Főügyészség Terhelt1 X. rendű vádlott terhére súlyosítás végett, végrehajtandó szabadságvesztés és gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás kiszabása érdekében; míg Terhelt1 X. rendű vádlott védője az elsőfokú ítélet rendelkező része, a megállapított tényállás és az indokolás ellen jelentett be fellebbezést.

[4] A Bács-Kiskun Vármegyei Főügyészség képviselője fellebbezésének indokolásában kifejtette azon álláspontját, mely szerint az elsőfokú bíróság által Terhelt1 X. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartama – különös tekintettel a hosszabb időn keresztül bünszövetségben történő elkövetésre – eltúlzottan enyhe. Érvelése szerint a törvényszék túlzott jelentőséget tulajdonított a kétségtelenül jelentős időmúlásnak és a X. rendű vádlott büntetlen előéletének, ami egyébként a cégvezetés törvényi feltétele. Ugyanakkor nem értékelte megfelelő nyomatékka a több éven keresztül bünszövetségben történő elkövetést és azt a körülményt, hogy Terhelt1 X. rendű vádlott a bűncselekményt ügyvezetőként valósította meg.

[5] Az ügyészség a fellebbezésének indokolásában indítványozta súlyosító körülményként figyelembe venni Terhelt1 X. rendű vádlott bűncselekmények elkövetésében betöltött tettesi szerepét; azt, hogy a „haszon” nála, illetve a vezetése alatt álló, tulajdonában lévő gazdasági társaságnál realizálódott; az üzletszerűséget; a több adóéven keresztül bünszövetségben történő elkövetést; valamint a bűncselekmények országos és helyi elszaporodottságát. Kifogásolta, hogy a felfüggesztett szabadságvesztés és az előzetes mentesítés nem áll arányban a X. rendű vádlott terhére rótt bűncselekmények fokozott társadalomra veszélyességével, és nem szolgálja kellőképpen a büntetési célokat. Mindezek alapján Terhelt1 X. rendű vádlottal szemben végrehajtandó szabadságvesztés és gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás kiszabását indítványozta.

[6] Terhelt1 X. rendű vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában elsődlegesen a X. rendű vádlott bűncselekmény hiányában történő felmentését indítványozta arra hivatkozással, hogy a törvényszék – a vádon túlterjeszkedve – nem a vádiratban szereplő tények miatt állapította meg védenca bűnösségét. Kifogásolta e körben, hogy az elsőfokú bíróság lényegében egy teljesen új tényállást „szerkesztett”, ami a költségvetési csalás lényeges tényállási elemei tekintetében eltért a vádirati tényállástól, mivel teljesen más számlákra hivatkozott. Mindez pedig meglátása szerint a vádelv sérelmét eredményezte.

[7] A védő fellebbezés indokolásában kifejtett másodlagos indítványa az elsőfokú ítélet felderítetlensége miatti hatályon kívül helyezésére irányult. Ezzel összefüggésben hangsúlyozta, hogy a törvényszék adós maradt bizonyos, a védelem által előterjesztett bizonyítási indítványok elutasításának indokairól, ami relatív eljárási szabálysértésként értékelendő. Sérelmezte továbbá, hogy a védelem sem az előkészítő ülésen, sem pedig a tárgyaláson nem kapott lehetőséget arra, hogy kérdéseket intézzon terhelt elítélthez és más, bűnösségüket az előkészítő ülésen ugyancsak beismerő terheltekhez, akik a tárgyaláson történt kihallgatásuk alkalmával megtagadták a vallomástételt. A védő kiemelte, hogy az

elsőfokú bíróság által megállapított tényállás – részbeni felderítetlenségre visszavezethető okból – részben megalapozatlan, valamint több relatív eljárás szabálysértéssel „tarkított”. Mindezek pedig meglátása szerint összességükben olyan mértékű megalapozatlanságot eredményeznek, amely a másodfokú eljárásban nem orvosolható.

[8] A védő harmadlagos indítványa ugyancsak az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését célozta azon okból, hogy a törvényszék által megállapított tényállás ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával. Ennek indokaként – terhelt elítélt vallomására hivatkozással – előadta, hogy terhelt semmiben sem állapodott meg Terheltl X. rendű vádlottal.

[9] Végezetül, a büntetés kiszabásával kapcsolatos indokolás körében a védő kiemelte, hogy az igen jelentős időmúlás, valamint az elsőfokú ítélet kihirdetése óta eltelt további közel egy év indokoltá teszi a szabadságvesztés enyhítő rendelkezések alkalmazásával történő kiszabását. A vádhatóság végrehajtandó szabadságvesztés kiszabását célzó indítványát teljességgel megalapozatlannak tartotta, amely egyúttal súlyosan sérti a belső arányosság elvét is, míg a foglalkozástól eltiltás mellőzésével és az előzetes mentesítéssel összefüggésben az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásával maradéktalanul egyetértett.

[10] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.226/2022/15. számú átiratában az ügyészség által bejelentett fellebbezést azzal a módosítással tartotta fenn, hogy Terheltl X. rendű vádlott közügyektől eltiltásra ítéletét is indítványozta, ugyanakkor a tettesként történő elkövetésre, valamint az üzletszerűség és a bünszövetség súlyosító körülményként történő értékelésére történő hivatkozásokat mellőzte. Észrevételezte, hogy az elsőfokú bíróság relatív eljárás szabályt sértett azáltal, hogy tanú15, tanú_2, tanú_3, tanú_4, tanú_5, tanú_6, tanú_7 és tanú_8 tanúkenti megidézésére és kihallgatására irányuló bizonyítási indítványokat ugyan elutasította, ugyanakkor ítéletében az elutasításnak nem adta indokát, így e körben az elsőfokú ítélet indokolásának kiegészítését indítványozta.

[11] A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a törvényszék helytállóan döntött egyrészt akkor, amikor az elsőfokú ítélet [98] bekezdésében rögzített típus típusú személygépkocsi vonatkozásában arra azt állapította meg, hogy annak értékesítése következtében a központi költségvetést nem érte vagyoni hátrány; másrészt pedig akkor is, amikor az elkövetési értéket – a vádiratban írtaktól eltérően – nem a vevők által a Cég képviselő1 részére megfizetett vételár, hanem a számlázási láncolatban résztvevő – terhelt elítélthez köthető – gazdasági társaságoktól befogadott számlák általános forgalmi adó tartalmának alapulvételevel határozta meg. Megítélése szerint a tényállás ekként történő megállapítása nem eredményezte a vádhoz kötöttség elvének sérelmét. Az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállás alapján helyesen következtetett Terheltl X. rendű vádlott bűnösségére, és a terhére rótt bűncselekmények jogi minősítése is törvényes volt azzal, hogy a költségvetési csalás a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjának 3. fordulatába ütközik.

[12] A fellebbviteli főügyészség a büntetés kiszabása körében indítványozta további súlyosító körülményként értékelni a költségvetést károsító bűncselekmények elszaporodottságát. Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság egyrészt akkor, amikor – a X. rendű vádlott rendezett személyi körülményeire és az időmúlásra figyelemmel – lehetőséget látott a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésére; másrészt pedig akkor is, amikor a foglalkozása felhasználásával szándékos bűncselekményt megvalósító Terheltl X. rendű vádlottat nem tiltotta el a gazdasági társaság vezető tisztségviselése foglalkozástól.

[13] Mindezek alapján a fellebbviteli főügyészség összességében indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítéletet változtassa meg akként, hogy a Terheltl X. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzze; a X. rendű vádlottat közügyektől eltiltásra és gazdasági társaság vezető tisztségviselése foglalkozástól eltiltásra is ítélje; egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben azzal, hogy a költségvetést károsító bűncselekmény jogszabályi alapja a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulata, (4) bekezdés b) pont 1. és 2. fordulata.

[14] Terheltl X. rendű vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen a fellebbezés írásbeli indokolásában foglaltakat – változatlan tartalommal – fenntartotta.

[15] Terheltl X. rendű vádlott a fellebbezési nyilvános ülésen történt felszólalásában előadta, hogy az adóhatóság irányában fennálló, pénzmozgással kapcsolatos adatközlési kötelezettségét mindig teljesítette. Sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy bűnözői körökbe keveredett, de hivatkozása szerint mindennek utánanézett, aminek csak tudott, és ennek alapján az általa képviselt gazdasági társasággal üzleti kapcsolatba kerülő cégek működésével összefüggésben nem tapasztalt törvénysértésre utaló jeleket. Az utolsó szó jogán hangsúlyozta továbbá, hogy nem követett el bűncselekményt, az adót bevallotta és megfizette, így sem az ügyfeleit, sem pedig az államot nem érte vagyoni hátrány.

[16] A bejelentett fellebbezések irányára figyelemmel a másodfokú bíróság a fellebbezésekkel sérelmezett ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást teljeskörűen felülbírált [Be. 590. § (1)-(2) és (7) bekezdései].

[17] Ennek alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság nem vétett olyan eljárási szabálysértést, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezte volna.

[18] Miként azonban arra átiratában a fellebbviteli főügyészség képviselője helyesen hivatkozott, eljárási szabályt sértett a törvényszék azáltal, hogy tanú¹⁵, tanú², tanú³, tanú⁴, tanú⁵, tanú⁶, tanú⁷ és tanú⁸ tanúkenti megidézésére és kihallgatására irányuló védelmi bizonyítási indítványokat elutasította ugyan, az elutasításnak ugyanakkor az elsőfokú ítéletben nem adta indokát.

[19] Az ügydöntő határozat indokolása tartalmazza a határozat egyéb rendelkezéseinek és az indítványok, így különösen a bizonyítási indítványok elutasításának indokolását, az alkalmazott jogszabályok megjelölésével [Be. 561. § (3) bekezdés f) pont]. Figyelemmel azonban arra, hogy a szóban forgó eljárási szabálysértésnek az ügy érdemére nem volt kihatása, ezért az ítéltábla csupán annak megállapítására szorítkozott.

[20] A másodfokú bíróság nem osztotta a védő fellebbezés indokolásban kifejtett azon érvelését, mely szerint a törvényszék túlterjeszkedett a vádon azáltal, hogy – a vádirattól eltérően – olyan számlák általános forgalmi adó tartalmára alapozva állapította meg a vagyoni hátrány összegét, amelyek a vádiratban nem szerepeltek.

[21] E körben az ítéltábla hivatkozni kíván azon következetesen érvényesülő bírói gyakorlatra, mely szerint nem értékelhető a törvényes vád hiányaként és a vádon túlterjeszkedésként az, ha a bíróság egy bűncselekmény törvényi tényállását megvalósító elkövetési magatartás kapcsán – a tettazonosság keretei között – a vádiratban le nem írt tényt is megállapít, és a cselekményt ennek figyelembevételével értékeli. A vádelv nem jelent minden részletre kiterjedő szükségszerű azonosságot a vádban leírt és az ítéletben megállapított történeti tények között, annál is inkább, miután a bíróság nincs kötve a vádbeli minősítéshez, s az eltérő minősítés eltérő tényelemek megállapítását is szükségessé teheti az ítéletben. A bizonyítás eredményéhez képest tehát a bíróság például az elkövetés helye, módja, eszköze, eredménye, indítéka stb. tekintetében eltérhet a vádbeli ténymegállapításoktól, anélkül, hogy ezzel a vádelvet sértené [EBH2011. 2385., BH2009. 5., BH2005. 242., 1/2007. BK vélemény].

[22] Jelen ügyben a vád tárgyát a Terheltl X. rendű vádlott ügyvezetése alatt álló Cég képviselői vádiratban tételesen megjelölt és egyedileg beazonosítható személygépjárműveket érintően megvalósított költségvetést károsító cselekménye képezte. Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállás megállapítása során annyiban tért el a vádiratban foglaltaktól, hogy a központi költségvetést ért vagyoni hátrány összecszerúségét – kizárólag a vád szerinti gépjárművek vonatkozásában – más, tehát a vádirattól eltérően nem az értékesítéshez, hanem az egyébként fiktív beszerzéshez kapcsolódó bizonylatok általános forgalmi adó tartamára alapítottan állapította meg. Ennek indokaként – egyébként mindenben helyesen – arra hivatkozott, hogy a valótlan tartalmú beszerzési számlák általános forgalmi adó tartalmának jogosulatlan levonásba helyezése eredményezte a központi költségvetést ért vagyoni hátrányt. A törvényszék ezen eljárása pedig az előzőekben kifejtettekből következően – a tettazonosság kereteit megtartva – nem eredményezte a vádelv sérelmét.

[23] Ami a védő fellebbezés indokolásában kifejtett, a védelmet megillető kérdésfeltevési jogosultság gyakorlásával összefüggő okfejtését illeti, helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor az előkészítő ülésen – az eljárási cselekmény jellegére figyelemmel foganatosított vádlotti kihallgatások perrendszerű menetét szem előtt tartva – nem engedélyezte a valójában bizonyítás felvételét célzó, ekként tilalmazott kérdések feltevését [ld. Be. 504. § (1) bekezdés].

[24] Ugyancsak helyesen és az irányadó törvényi rendelkezésekkel összhangban jár el a törvényszék akkor, amikor a tárgyaláson tanúként kihallgatott és a vallomástételt megtagadó – az ügyben korábban terheltként érintett – személyek részére nem engedélyezte kérdések feltevését. Ezek a személyek ugyanis a tanúkenti kihallgatásuk alkalmával – a Be. 172. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja vagy bc) alpontja alapján – valóban jogosultak voltak a tanúvallomás megtagadására, hiszen velük szemben az eljárást már megszüntették, avagy büntetőjogi felelősségüket már jogerősen elbírálták. A tanúvallomás megtagadásának jogszerűségéről pedig az eljáró bíróság határoz, és amennyiben a tanú a vallomástételt jogszerűen megtagadta, hozzá további kérdés nem intézhető, és a tanú nem szembesíthető, kivéve, ha úgy dönt, hogy vallomást kíván tenni [Be. 175. § (1) és (3) bekezdés]. Tekintettel arra, hogy a törvényszék eljárása maradéktalanul megfelelt a hivatkozott jogszabályi előírásoknak, így a védő ezzel ellentétes – eljárási szabálysértés megtörténteire utaló – érvelése szintén nem foghatott helyt.

[25] Az elsőfokú bíróság a tényállás felderítésére irányuló feladatának eleget téve a releváns tények és körülmények tekintetében a szükséges körben és mélységben a bizonyítást lefolytatta. Ennek során helyesen járt el a törvényszék, amikor tanú₁₅, tanú₂, tanú₃, tanú₄, tanú₅, tanú₆, tanú₇ és tanú₈ tanúkenti megidézésére és kihallgatására irányuló, azonban általa szükségtelennek ítélt védelmi bizonyítási indítványokat elutasította. Figyelemmel azonban arra, hogy az elsőfokú bíróság – ahogyan arra a másodfokú bíróság az eljárási szabálysértéssel összefüggésben utalt – a bizonyítási indítványok elutasításának nem adta indokát, ezért az elsőfokú ítélet [252] bekezdését az ítéltábla kiegészítette annyival, hogy a megjelölt tanúk tárgyaláson történő kihallgatása azért nem volt szükséges, mivel vallomásaiktól – az egyéb bizonyítékokra figyelemmel – nem volt eltérő tényállás megállapítása várható, így kihallgatásuk csupán az eljárás elhúzódását eredményezte volna.

[26] Észlelte ugyanakkor az ítéltábla, hogy az elsőfokú ítélet [188] bekezdése téves jogi álláspontot tükröző indokolást tartalmaz annyiban, hogy a korábban meghozott jogerős ügydöntő határozatokban megállapított tényállások okirati bizonyítékként értékelhetők. A törvényszék ezen érvelése két szempontból sem állja meg a helyét. Egyrészt, miként arra az Alkotmánybíróság a 26/2021. (VIII. 11.) AB határozatában rámutatott, az előkészítő ülésen nem a bíróság által lefolytatott teljes körű bizonyítás vezet a beismerő terhelt büntetőjogi felelősségének megállapításához. A bíróság a beismerő nyilatkozat elfogadásával mindössze arról foglal állást, hogy a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának feltételei fennállnak. Mindezek alapján tehát a Be. 167. § (4) bekezdése szerinti bizonyítékértékelés hiányában megállapított tényállás nem alkalmas az abban foglaltak megtörténteinek objektív bizonyítására, ezért az (okirati) bizonyítékként sem értékelhető.

[27] Másrészt, az irányadó bírói gyakorlat értelmében a bírósági határozat ún. rendelkező közokiratnak minősül, anyagi bizonyító ereje tehát nem terjed ki a benne szereplő tények tartalmi valóságára, azonban a bírósági rendelkezés tartalmát, annak helyét és idejét közhitelesen bizonyítja. Ekként a büntetőügyben hozott ítélet nem igazolja ugyan teljes bizonyító erővel a benne foglalt eseményeket, cselekvéseket, azt viszont igen, hogy a bíróság kit, mikor, és milyen bűncselekményért milyen büntetésre ítélt el, vagy milyen bűncselekmény vádja alól mentett fel [1/2004. BJE]. Mindezek alapján a másodfokú bíróság – téves okfejtés lévén – mellőzte az elsőfokú ítélet [188] bekezdésében rögzített jogi indokolást.

[28] A bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét pedig az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg [Be. 167. § (4) bekezdés]. A bizonyítékok értékelése és a tényállás megállapítása tehát az elsőfokú bíróság feladata, amit önállóan, a vád keretei között végez el. Az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének kizárólag az képezi korlátját, hogy ezen tevékenységének minden lényeges bizonyítékra kiterjedőnek, iratszerűnek és logikusnak kell lennie. Figyelemmel arra, hogy ezen feladatának a törvényszék hiánytalanul eleget tett, így a másodfokú bíróságnak nincs törvényes lehetősége a bizonyítékok eltérő értékelésére. Mindezek alapján a Terheltl X. rendű vádlott felmentését célzó – valójában azonban a bizonyítékok mérlegelését támadó – fellebbezés nem vezethetett eredményre.

[29] Az elsőfokú bíróság alapvetően megalapozott tényállást állapított meg, amelyet az ítéltábla – a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja szerint eljárva, a bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján – csupán annyiban helyesbített, hogy az elsőfokú ítélet [97] bekezdésében írt, Terheltl X. rendű vádlott rendelkezésére bocsátott gazdasági társaság neve helyesen: cég_2 Ezzel a helyesbítéssel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás teljes mértékben megalapozottá vált, amely így a másodfokú felülbírálat alapjául szolgált.

[30] A megalapozott tényállás alapján a törvényszék helyesen következtetett Terheltl X. rendű vádlott bűnösségére, és a terhére rótt bűncselekmények jogi minősítése is megfelelt a büntető anyagi jog szabályainak azzal, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező részében a költségvetési csalás jogszabályi alapjának feltüntetésénél a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjára történő utalás elmaradt, ezért azt a másodfokú bíróság pótolta.

[31] Az elsőfokú bíróság jogi minősítéssel kapcsolatos igen részletes és mindenben helyes indokolásával az ítéltábla – annak szükségtelen megismétlése nélkül – maradéktalanul egyetértett azzal a nyilvánvaló elírásra visszavezethető ok miatt szükségessé váló kiegészítéssel, hogy egyrészt a *vagyon*i hátrány ötmillió-egy és ötvenmillió forint között jelentős {elsőfokú ítélet [214] bekezdés}, másrészt pedig az elsőfokú ítélet [221] bekezdés második sorában megjelölt bűncselekmény megnevezése helyesen: hamis magánokirat felhasználásának vétsége.

[32] Ami a büntetés kiszabását illeti, a törvényszék által számba vett bűnösségi körülmények korrekcióra szorultak az alábbiak szerint.

[33] Az ítéltábla mellőzte az enyhítő körülmények köréből az eljárás elhúzódására történő utalást. Ennek indoka, hogy a 2/2017. (II. 10.) AB határozat indokolása szerint az időmúlás, mint enyhítő körülmény nem azonosítható maradéktalanul az eljárás elhúzódása miatt eltelt idővel. Az időmúlás 56/2007. BK véleményben foglalt meghatározása a

bűncselekmény elkövetésétől eltelt hosszabb időt értékeli, míg az eljárás elhúzódásának vizsgálata az alapos gyanú közlésének időpontjától kezdődik.

[34] Az időmúlás objektív tényező, míg az eljárás elhúzódásának rögzítése az ítélet indokolásában a bírósági inaktivitás elismerésére is utal. Az eljárás elhúzódásának fogalma tehát azt is kifejezi, hogy a bíróságokat, hatóságokat felelősség terheli azért, hogy a terhelt hosszú ideig állt az eljárás hatálya alatt {2/2017. (II. 10.) AB határozat [95] és [111] bekezdés}. Figyelemmel azonban arra, hogy jelen ügy kapcsán ezt megalapozó hatósági vagy bírósági inaktivitás nem volt feltárható, ezért az eljárás elhúzódásának enyhítő körülményként történő értékelésére nem kerülhetett sor.

[35] Tekintettel arra, hogy Terheltl X. rendű vádlottal szemben az alapos gyanú közlésére 2021. január 22. napján került sor, mely időponttól kezdődően a jogerős ügydöntő határozat meghozataláig 3 évnél hosszabb idő telt el, így a másodfokú bíróság további enyhítő körülményként vette figyelembe azt, hogy a X. rendű vádlott hosszabb ideje áll büntetőeljárás hatálya alatt [56/2007. BK vélemény III/10. pont].

[36] Az ítéltábla nem osztotta a fellebbviteli főügyészség azon álláspontját, mely szerint a költségvetést károsító bűncselekmények elszaporodottsága súlyosító körülményként lenne értékelhető. Ennek indoka, hogy a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. BK vélemény III/11. pontja értelmében valamely bűncselekmény elszaporodottsága csak akkor értékelhető súlyosító hatásúként, amennyiben *a köztudomás szerint* az ügyben elbírált vagy az ahhoz hasonló bűncselekmények száma *az elkövetéskor a korábbi időszakhoz képest lényeges emelkedést mutat*, vagy ha *a számuk az adott területen lényegesen magasabb volt az átlagosnál*. A hivatkozott kritériumoknak megfelelő adat ugyanakkor az eljárás során nem merült fel, és arról a másodfokú bíróságnak sem volt hivatalos tudomása.

[37] Az ekként kiegészített és helyesbített bűnösségi körülményekre is figyelemmel helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság, hogy a büntetés céljai Terheltl X. rendű vádlott vonatkozásában a törvényi minimumban megállapított tartamú szabadságvesztés kiszabásával, ugyanakkor annak tényleges végrehajtása nélkül is megnyugtató módon biztosítható. Az ítéltábla álláspontja szerint mind a szabadságvesztés, mind a felfüggesztés próbaidejének tartama arányos, így sem a büntetés lényeges enyhítésére, sem pedig annak lényeges súlyosítására (a felfüggesztésre vonatkozó rendelkezés mellőzésére) nem kerülhetett sor.

[38] A másodfokú bíróság – annak szükségtelen megismétlése nélkül – mindenben osztotta a törvényszék foglalkozástól eltiltás mellőzésével, valamint a X. rendű vádlott előzetes mentesítésre való érdemességével összefüggésben kifejtett álláspontját, így az ügyési fellebbezés ezt sérelmező hivatkozásait az ítéltábla nem találta alaposnak.

[39] Az elsőfokú bíróság egyéb rendelkezései törvényesek voltak.

[40] A fentiekben kifejtettekből következően az ítéltábla a bejelentett fellebbezéseket egyik irányban sem tartotta alaposnak, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét – a Be. 605. § (1) bekezdése alapján – helybenhagyta azzal, hogy a költségvetési csalás büntetnének jogszabályi alapját a rendelkező részben írtak szerint pontosította.

[41] A végzés elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 615. § (1)-(2) bekezdésein alapul.

Szeged, 2024. március 12.

dr. Nagy Erzsébet
a tanács elnöke

dr. Kóbor Jenő
előadó bíró

dr. Joó Attila
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.III.564/2023/6. számú végzése és a Kecskeméti Törvényszék 8.B.392/2021/116. számú ítélete a mai napon jogerőre emelkedett.

Szeged, 2024. március 12.

dr. Nagy Erzsébet
a tanács elnöke